Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe Belastingen
Inlichtingen
(10)(2e)
T (10)(2e)
F (10)(2e)
(10)(2e) @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
15 april 2020

Notitienummer
2020-0000074519

Auteur
(10)(2e)

notitie

Verhogen vrije ruimte werkkostenregeling

Aanleiding

Op 14 april is met u gesproken over fiscale maatregelen om de coronacrisis te kunnen bestrijden. In deze notitie zullen wij ingaan op het verhogen van de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Overigens heeft ONL, middels een aan u gerichte brief, verzocht om de vrije ruimte te verhogen. Hiernaast heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin wordt geconstateerd dat het in de coronacrisis goed zou zijn als werkgevers beter gebruik kunnen maken van de werkkostenregeling en verzoekt de regering te onderzoeken of de werkkostenregeling verhoogd kan worden.

Kern

- Hoewel er ons inziens geen harde noodzaak is om de werkkostenregeling te verhogen (zie hieronder de toelichting), kan niet worden ontkend dat een eenmalige en tijdelijke verhoging van de vrije ruimte voor alleen het jaar 2020 mogelijkheden biedt. Zo kunnen werkgevers bijvoorbeeld aan het eind van het jaar de dan achter ons liggende moeilijke tijd gezamenlijk met hun werknemers af te sluiten door middel van bijvoorbeeld een personeelsfeest, met tegelijk mogelijk een boost voor een sector die wel sterk getroffen is door de crisis (denk aan horeca- en evenementensector).
- Een verhoging van de vrije ruimte kan alleen generiek en bevoordeelt daarmee ook bedrijven waarvan de vrije ruimte al hoog is omdat binnen sommige bedrijven (denk aan advocatenkantoren met hoge lonen) de vrije ruimte al (meer dan) toereikend is.
- Het budgettaire beslag van een dergelijke tijdelijke verruiming is onzeker en uiteraard sterk afhankelijk van de mate waarin bedrijven hiervan gebruik kunnen of gaan maken. Zie hieronder een schatting van de budgettaire gevolgen bij het verhogen van de vrije ruimte:

Tabel 1. Budgettair effect aanpassing percentages vrije ruimte per jaar

Schijven loonsom	Huidige percentages	Naar 1,5%	Naar 2%	Naar 3%
Tot € 400.000	1,7%	+ € 35 mln	- € 50 mln	- € 200 mln
Boven € 400.000	1,2%	- € 200 mln	- € 500 mln	- € 1200 mln

- Op het eerste gezicht lijkt deze maatregel wel uitvoerbaar. De verhoging van de vrije ruimte vergt wel een aanpassing van de software die gebruikt

wordt voor het indienen van de aangifte loonheffingen. Softwareontwikkelaars hebben aangegeven minimaal een halve maand nodig te hebben om deze wijziging te kunnen implementeren.
- Uit de evaluatie van de werkkostenregeling in 2018 is gebleken dat overschrijding van de vrije ruimte slechts beperkt voorkomt, maar dan veelal wel het gevolg is van het geven van feesten en partijen op externe locaties. Overigens laten cijfers over 2018 en 2019 zien dat sprake is van een toename van de overschrijding van de vrije ruimte (wellicht als gevolg van de verbeterde economie).

Toelichting

- Via de vrije ruimte van de werkkostenregeling kunnen werkgevers onbelaste vergoedingen en verstrekkingen aan hun werknemers geven. Werkgevers kunnen zelf bepalen waaraan en óf zij de vrije ruimte willen besteden. Hoewel de vergoedingen en verstrekkingen vanuit de vrije ruimte onbelast zijn, moeten werkgever uiteraard wel kosten maken om deze vergoedingen en verstrekkingen te bekostigen. Typische voorbeelden zijn kerstpakketten en bedrijfsuitjes.
- In 2019 was de vrije ruimte 1,2% van de totale fiscale loonsom. Per 1 januari 2020 is de vrije ruimte met 0,5%-punt verhoogd tot 1,7%. Dat geldt voor de eerste € 400.000 van de loonsom. Voor het bedrag boven € 400.000 blijft het percentage van 1,2% gelden.
- Overstijgt de werkgever de vrije ruimte, dan is de werkgever over het bedrag van de overschrijding 80% eindheffing verschuldigd (omgerekend naar een enkelvoudig tarief: 44,44%, en dus lager dan het hoogste IB-tarief van 49,5%).
- Waarschijnlijk is de huidige vrije ruimte toereikend om belastingvrij aardigheidjes te kunnen verstrekken aan werknemers. Voor verdergaande activiteiten zoals feesten en partijen buiten het bedrijfspand, waarvoor bijvoorbeeld ONL eerder heeft gepleit, is de vrije ruimte zeer waarschijnlijk niet toereikend.
- Het verhogen van de vrije ruimte lijkt wellicht een sympathieke gedachte, maar voorziet waarschijnlijk niet in een echte behoefte:
  - De vrije ruimte is met ingang van 1 januari dit jaar verhoogd. In 2019 was de vrije ruimte 1,2% van de totale fiscale loonsom. Per 1 januari 2020 is de vrije ruimte met 0,5%-punt verhoogd tot 1,7%. Dat geldt voor de eerste € 400.000 van de loonsom. Voor het bedrag boven € 400.000 blijft het percentage van 1,2% gelden.
  - Om gebruik te kunnen maken van de vrije ruimte, moeten werkgevers wel kosten maken (denk aan het organiseren van een personeelsfeest, het geven van een cadeaubon aan werknemers enz.). De vraag is of bedrijven tijdens of zo kort na de crisis wel de financiële mogelijkheden hebben om deze kosten te maken als men nog financieel herstellende is van de gevolgen van de crisis.
  - Een verhoging van de vrije ruimte levert geen, dan wel niet direct een cashvoordeel op voor werkgevers. Indien werkgevers de vrije ruimte overschrijden, is de werkgever over het bedrag van de overschrijding weliswaar 80% eindheffing verschuldigd, maar die hoeft pas te worden afgedragen in 2021.